

Adomák múlt századi nagyjainkról

Anekdotalincs

Az olcsó szivar

Széchenyi István grófnak szivartárcája rendszeren a legfinomabb külföldi szivarokkal volt megtömve.

Történt egy ízben, hogy a gróf, az Akadémia egyik ülésében részt veendő, felsőkabátját, melynek zsebében volt szivartárcája, az ülési terem előszobájában hagyta. Az itt ácsorgó írnok a fogasról függő kabátban megpillantván a duzzadó szivartárcát, kivett belőle egy szivart és rágyújtott, kényelmesen fogyasztván azt végig. Az ülésnek vége lévén, midőn Széchenyi gróf kilépett az előszobába, azonnal ráismert a füst illatjáról szivarjára, s mosolyogva jegyzé meg a szivar szopókáját éppen akkor az asztalra letevő írnok előtt:

– Ha orrom nem csal, uraságod ugyanabból a gyárból szerzi szivarait, amelyből én, azzal a különbséggel, hogy uraságod olcsóbban jut hozzájuk.

Kossuth és az őrszem

Debrecenben hideg, téli éjjelen Kossuth a miniszteri tanácsból éppen hazamenvén, egy ház alatt didergő honvédőrt lát.

- Te fázol? – kérdi őt.
- Oh, nagyon! Már négy órája vagyok itt, s még nem váltottak fel.
- S hány órát kellene itt állnod?
- Csak egyet.
- Fölváltlak én.
- Uram, azt nem lehet. Főbe lőnek.
- Mitől se tarts, add át fegyveredet és fővegedet, s az enyémmel menj a napos tiszthez.
- Azt nem teszem, uram, én becsületes katona vagyok.
- De én parancsolom.

S átvevé a honvédtól a puskát és csákót, s saját fővegét tette fejére. A honvéd a vártára érvén, a napos tiszt bámulva rivallt rá.

- Fickó, hogy merted helyed elhagyni?
- Fölváltottak, uram.
- Megörültél? Ki váltott föl?
- Nem ösmerem. Valami nagy úr lehetett, mert ugyancsak parancsolt.

Meglátva a tiszt a főveget a honvéd fején, kérdi tőle:

- S e főveg?
- Tőle van, uram.

A tiszt eszeveszetten szaladt az őrhelyhez: s valóban nem csalódott, mert Kossuth sétált ott le s fel fegyveresen. A tisztbe behalt a szó. Kossuth szigorúan kérde tőle:

- Ön a napos tiszt?
- Igen uram.
- Vegye a puskát. Reggeli nyolc óráig fog itt őrt állni.
- (Egykorú lapok)
- „Körülbelül”

* * *

A hatvanas évek vége felé történt. Kiment egyik este Deák Ferenc a Szabadelvű Klubból és kereste a kalapját a szögön. Nem találta. Amint keresi, ránéz egy mellette álló képviselőtársára, Besze Jánosra, akinek fején meglátja a kalapját. Azt mondja Deák Ferenc Besze Jánosnak:

- János, ez az én kalapom!
- Besze János leveszi a kalapot a fejről, megismeri és így szól:
- Igaz, bátyám; körülbelül egyforma a mi fejünk.

Deák Ferenc erre azt mondja :
– Körül lehet, de belül nem.
(Széll Kálmán, a képviselőház 1901.

november 27-i ülésén a jelenet tanújának mondja magát)

– A filozófia olyan, mint a só. A só ugyanis maga nem enniváló; de minden eledelben benne kell lennie.

Milyen a filozófia?

Deák Ferenc a negyvenes években mondta először e tréfás, de mély szentenciát:

TÓTH BÉLA A magyar anekdotakincs (Debrecen, 1998) című művét felhasználta, az adomagazda

MÉSZÁROS CSABA

Számunk szerzői

ANDÓ JÁNOS tanár (Bugyi); BALOGH ZSUZSANNA hallgató (SZTE JGyTFK); BARICZ ÁRPÁD hallgató (SZTE BTK – JGyTFK); BARTHA KRISZTINA hallgató (SZTE BTK – JGyTFK); CSONKARÉTI KÁROLY történész (Budapest); ENGI JÓZSEF közlekedéstörténész (Szeged); ERDÉLYI MÓNICA hallgató (SZTE BTK); FORRÓ LAJOS tanár (Szeged); HOFFMANN ZSUZSANNA egyetemi docens (SZTE BTK); KISS GÁBOR FERENC tanár (Szeged); KOVÁTS ZOLTÁN c. főiskolai tanár (Szeged); NÓTÁRI TAMÁS hallgató (SZTE BTK – ÁJTK); SOMOGYI FERENC hallgató (SZTE BTK); VINCZE JÓZSEF hallgató (SZTE JGyTFK).

Rác Lajos fotóját a 110. oldalon PÁL IMRE készítette